

L'estiu entre llibres

Guia d'acompanyament a la lectura

Clara Ribatallada i Torelló

Guia d'acompanyament a la lectura de *L'estiu entre llibres*

INTRODUCCIÓ

Aquest document conté preguntes i propostes d'activitats al voltant de la novel·la *L'estiu entre llibres*, de Clara Ribatallada i Torelló, per tal d'aprofundir en la comprensió de l'obra. Poden servir per dinamitzar una trobada d'un Club de Lectura o per a una classe. Les preguntes estan separades en tres blocs: propostes per a abans, durant i després de la lectura.

Podeu contactar amb l'autora a l'adreça electrònica cartesalmar@proton.me. M'agradarà rebre els vostres comentaris sobre la novel·la i saber si heu fet alguna activitat de les proposades en aquesta guia o d'altres que se us hagin acudit a vosaltres.

FITXA EDITORIAL

Títol: *L'estiu entre llibres*

Autora: Clara Ribatallada i Torelló

Editorial: Edicions del Bullent

Col·lecció: Esplai

ISBN: 978-84-9904-301-2

Any de publicació: 2025

Pàgines: 105

<https://www.bullent.net/libro/3338-estiu-entre-llibres>

SINOPSI

«No deus voler passar-te tot l'estiu entre llibres?», em va preguntar l'orientadora de l'institut, com a tancament d'un discurs que, lluny de motivar-me, em feia badallar. Vaig esbufegar en silenci, tot i que, entre pensaments, em preguntava si res podria fer-me més feliç. Però clar, no parlàvem dels mateixos llibres. Ella es referia als de text de 4t d'ESO, el curs que, si seguia així, estava a punt de suspendre. Sempre havia estat la bona noia, aplicada i invisible, però aquest any tot semblava un caos. Els meus amics em feien nosa. El meu pare vivia amb una altra dona a l'Alta Garrotxa, i ara esperaven un fill. I, com a sorpresa final, la mare també tenia nova parella. Tot semblava conspirar per torturar-me.

L'AUTORA

Clara Ribatallada i Torelló és llicenciada en Comunicació audiovisual. És música, narradora, escriptora i facilitadora de clubs de lectura i tallers d'escriptura. El 2023 va rebre diversos premis de narrativa (al Concurs Literari Aurora Bertrana, al Concurs Literari de Nou Barris, al Premi de Relat Breu Maribel Vendrell i al Concurs Literari "La llegenda del conill" de Tona) i va publicar el conte infantil *En Tafari*. El 2024 va guanyar el Premi Altea de Literatura Infantil i Juvenil amb la novel·la *Cartes al mar* (Aila Edicions, 2024). Viu a Arbúcies des que en té memòria.

Fotografia d'Enric Xicars.

1. ABANS DE LA LECTURA

1.1. La coberta

- Observant la coberta del llibre, abans de llegir-lo, quina mena de llibre penses que deu ser?
- Què et suggereix el títol del llibre? De què t'imagines que pot anar la història que du aquest títol?
- Fixa't en la il·lustració de la coberta. T'agrada? En què et fa pensar? I quina sensació et transmet?

1.2. La contracoberta

- Llegint la sinopsi, a quin subgènere de novel·la (fantàstica, històrica, romàntica, de terror, d'aventures, de misteri, de ciència-ficció...) creus que pertany aquest llibre? Què t'ho fa pensar?

2. DURANT LA LECTURA

2.1. Vocabulari

Anota les paraules noves que no haguessis sentit o llegit abans o que no sabessis què signifiquen.

Coneixies aquests mots que apareixen a la novel·la: *badallera*, *apatia*, *maldestre*, *eixordador*, *estupefacció*, *entendridor*, *evasives*, *engaltar* i *enèsima*? Els utilitzes? Saps què volen dir?

Recull aquí algunes frases fetes o expressions d'entre les que apareixen a la novel·la. Per exemple, "xerrar pels descosits". Explica què volen dir. Les utilitzes? Les havies sentit o llegit abans?

2.2. Comprensió lectora i reflexió

Capítol 1

La protagonista del llibre diu que li havien penjat l'etiqueta de "bona estudiant" (pàgina 10). Tu penses que t'han penjat alguna etiqueta en algun moment de la teva vida? Què en penses de les etiquetes que posem a les persones?

A la novel·la s'esmenta l'efecte Pigmalión (pàgina 10). N'havies sentit a parlar? L'efecte Pigmalión és un terme que s'utilitza en psicologia per referir-se al fenomen pel qual les expectatives i creences que tenim influeixen en les conductes, el rendiment i els resultats d'una altra persona. El terme "efecte Pigmalión" va ser proposat pel psicòleg Robert Rosenthal arran d'un experiment que va realitzar juntament amb Lenore Jacobson l'any 1965. Aquest experiment es va dur a terme en una escola a Califòrnia i va consistir en

donar informació falsa als professors sobre les qualitats i el potencial dels alumnes. En concret, es va comunicar als professors que havien passat un test d'intel·ligència als estudiants i que n'hi havia alguns (que, en realitat, era un grup seleccionat a l'atzar) que destacaven per sobre dels altres i que tenien un potencial intel·lectual molt alt. Els resultats de l'experiment van mostrar que els alumnes de qui s'havia dit que tenien un gran potencial van obtenir resultats acadèmics superiors. La conclusió va ser que les expectatives que tenien els professors sobre aquests alumnes van influir notablement en el comportament i en els resultats. Els professors, pensant que aquests alumnes eren millors, els prestaven més atenció, els explicaven les coses de diferents maneres i els animaven més. Per això, els alumnes van aconseguir entendre millor els conceptes i prosperar per sobre dels altres estudiants a nivell intel·lectual. Què en penses d'aquest experiment? Et sorprèn? Creus que les expectatives d'altres persones (familiars, docents...) han tingut influència sobre teu en algun moment de la vida? I tu, projectes expectatives sobre altres persones? I si és així, són expectatives positives o negatives?

A la pàgina 11, la protagonista diu que "havia complert rigorosament amb el paper de bona alumna que m'havien donat en l'estrany repartiment de la vida", com si la vida fos una obra de teatre o una pel·lícula en la qual a tothom s'atorga un paper. Si això fos així, quin paper creus que t'ha tocat a tu? Quin paper representes en l'estrany repartiment de la vida?

A la protagonista del llibre li agrada llegir i es refugia en els llibres ("novel·les, contes i poemaris on m'amagava, lluny de la gent que no feia més que atabalar-me i ficar-se en la meua vida", pàgina 12). A tu t'agrada llegir? Què són per a tu els llibres?

- ☐ Un refugi
- ☐ Un avorriment
- ☐ Una obligació
- ☐ Una pèrdua de temps

- ☐ Un entreteniment
- ☐ Un plaer
- ☐ ...

Capítol 2

La protagonista del llibre diu que la mare és qui més l'atabalava (pàgina 13). Quina és la persona que més t'atabala a tu? Per què?

La protagonista respon a les preguntes de la mare amb monosíl·labs. Però en realitat pensa una resposta molt més llarga, que no li diu (pàgines 13 a 15). Diu que les paraules no li sortien. A tu et passa a vegades, que les paraules no et surten? Amb quina persona ets més comunicatiu/va?

La mare li pregunta què li agradaria que fessin durant les vacances d'estiu (pàgina 15). A tu, què t'agradaria fer? Descriu les teves vacances d'estiu ideals.

La protagonista creu que la seva mare no l'entén ("em mirava com si tingués al davant un alienígena o alguna altra espècie exòtica i totalment incomprensible per a ella", pàgina 16). Alguna vegada t'has sentit incompès/a per algú de la teva família?

Si una psicòloga hagués de fer "una mena de manual d'instruccions" per qui et faci de mare o de pare (pàgina 16), què diria aquest manual? Escribeu unes instruccions per a qui vulgui fer-te de pare o de mare. Què haurien de fer per entendre't i ser uns bons pares per a tu?

Què creus que vol dir que algú té “un gran món interior” (pàgina 17)? Com diries que és el teu món interior, si l'haguessis de definir amb cinc adjectius?

Capítol 3

Has tingut mai la sensació d'estar a punt de perdre't? O d'estar perdut/da? Quan va ser? I com va ser?

A la protagonista li sembla que els seus amics s'han tornat estúpids: “ja no es divertien fent les coses que ens agradava fer junts fins llavors i només deien ximpleries i sempre hi havia trifulgues entre ells” (pàgina 20). Què creus que els passa?

A la protagonista no li fa gens de gràcia saber que tindrà un germanet perquè el seu pare espera un fill amb la seva nova parella. A tu et faria il·lusió tenir un germà petit ara?

La mare diu que les flors són el seu calendari (pàgina 22): “narcisos al gener, mimosa al febrer...”. Fes una llista amb els dotze mesos de l'any i anota almenys una planta que floreixi a cada un dels mesos. T'agraden les flors? Et fixes en quines plantes floreixen en cada moment de l'any? Què és el que marca el calendari per a tu? Hi ha alguna cosa (de la natura o de l'entorn) que et faci adonar del pas del temps al llarg de l'any?

Has tingut mai la sensació que tot al teu voltant canvia molt de pressa? Com t'ha fet sentir, això? T'agraden els canvis? Et costen?

La protagonista sent un còctel explosiu d'emocions: “una por terrible, una ràbia incontrolable i una tristesa infinita” (pàgina 23). Para't un moment i posa atenció a les teves emocions d'ara mateix. Com et sents?

Fes una llista de tots els noms d'emocions que coneixes. Després compara la teva llista amb les de la resta de persones del grup i mira si hi ha emocions que tu no hagi apuntat a la teva llista. Completa-la.

Quines diries que han estat les tres emocions que has sentit més sovint en els últims dies? Són emocions agradables o desagradables?

En quina emoció creus que et trobes més habitualment? I en quina t'agradaria estar més sovint?

Pensa en un moment en què algú t'hagi fet sentir bé. Com era aquest “bé”? Quines emocions vas sentir?

I ara pensa en un moment en què algú t'hagi fet sentir malament. Com era aquest “malament”? Quines emocions vas sentir?

Quan ha estat l'última vegada que has sentit por? I nervis? I sorpresa? I alegria? I ràbia? I tristesa? I vergonya? I fàstic? I calma?

Quina d'aquestes emocions t'és més còmoda? I quina et costa més de sentir o d'expressar (no t'agrada sentir-la, fas veure que no l'estàs sentint, la negues o l'amagues)?

La protagonista sent malestar (nervis, angoixa, por, ràbia i tristesa) i suspèn cinc assignatures, quan sempre havia estat una bona estudiant i una alumna modèlica (pàgina 23). Creus que l'estat d'ànim pot influir en els resultats acadèmics? A tu t'ha passat?

La protagonista diu que hauria pogut començar a beure i fumar, autolesionar-se o crear-se un compte de Tiktok (pàgina 24). Creus que aquestes accions tenen a veure amb l'estat d'ànim d'una persona? De quina manera?

Capítol 4

El pare viu a Beuda (pàgina 26). Saps on és? Busca'n informació.

Capítol 5

La protagonista diu que "quan parlo faig mal a les persones que estimo" (pàgina 30). Alguna vegada has dit alguna cosa que ha fet mal a alguna persona que estimes?

Capítol 6

Per al seu aniversari, la mare li cuina el seu plat preferit: *mac&cheese* (pàgina 34). Quin és el teu plat preferit?

I el seu germà li regala un llibre de Paul Auster, l'escriptor preferit d'en Pol (pàgina 35). El coneixes? N'has llegit alguna cosa? Quin és el teu escriptor/a preferit? I el teu llibre preferit?

Capítol 7

Anota els quatre regals que rep la protagonista pel seu setzè aniversari (pàgines 34, 35 i 38). Quin és el regal que més il·lusió t'ha fet dels que t'han fet mai? I què t'agradaria que et regalessin per al teu proper aniversari?

Capítol 8

La protagonista tenia dubtes sobre què estudiar després de l'ESO (pàgina 41). Tu saps què voldràs estudiar? O ho tenies clar quan ho vas haver de decidir?

Capítol 9

La protagonista diu que li encantaria aprendre a fer ceràmica (pàgina 45). Què t'agradaria aprendre, a tu?

Capítol 10

A la protagonista li encanten les llibreries i les biblioteques (pàgina 50). A tu t'agraden? Per què sí o per què no?

La llibreria de Besalú li sembla "un lloc absolutament màgic" (pàgina 50). Recorda un lloc on hagis estat i que et sembli màgic. Descriu-lo amb tot detall: com és? Quina olor fa? Què s'hi sent? Per què et sembla màgic aquest lloc?

Capítol 11

La protagonista demana feina al propietari de la llibreria i li diu que li pot “pagar amb històries” (pàgina 52). Després no sap per què ho ha dit. Li ha sortit “sense pensar”. Alguna vegada has dit alguna cosa que t’ha sortit sense pensar i que no saps per què ho has dit? Te n’has penedit, després d’haver-ho dit?

Capítol 12

Què et sembla el conte que en Josep li explica per pagar-li el primer dia de feina? (pàgines 57 a 59). Inventa’t un títol per a aquesta història.

Capítol 13

En Josep li proposa que acabi una història que ha deixat a mitges. Escribeu tu un final per aquest inici de conte:

“Em van trucar per resoldre el cas de l’assassinat del senyor López quan la policia portava tres setmanes de recerca infructuosa. Havia seguit el cas a través de les notícies (enmig del tedi del mes d’agost, els mitjans s’havien abonat a explicar-ne tots els detalls) i la lectura atenta dels informes policials no em va aportar gaire res de nou: el senyor López era un home de 45 anys, pacífic, anodí diria jo, que treballava en un banc, complia amb les seves obligacions laborals i ciutadanes escrupolosament i sense passió, vivia sol, no se li coneixia cap vici ni hi havia cap fet destacable a la seva biografia. Una vida d’allò més vulgar, a excepció de la seva mort. Va morir apunyalat per l’esquena la tarda del 7 d’agost, quan feia el trajecte, rutinari i puntual, de tornada a casa després de la feina. Com que no tenia plans de vacances, sempre s’oferia voluntari per treballar a l’agost, tot i que la seva antiguitat a l’entitat bancària li hauria permès escollir aquest mes tan cobejat entre els treballadors per gaudir de les vacances anuals. Havia estat un matí tranquil·líssim a l’oficina: cap incident que es pogués relacionar amb el crim.

La policia havia investigat el seu entorn i no havia trobat cap sospitós ni cap mòbil. A falta de res més sòlid, s'havien decantat per la hipòtesi del robatori, malgrat que la víctima mantenia intactes totes les pertinences que duia a sobre, inclosa la cartera amb els diners.”

Capítol 14

A en Naük els pares li posen un nom inventat perquè els agrada com sona. Tu saps per què et van posar el nom que dus, els teus pares o qui fos que triés el teu nom? T'agrada el nom que t'han posat? T'agradaria més dir-te d'una altra manera? Com?

Capítol 15

La protagonista està pensant en en Naük quan apareix a la llibreria, com si l'hagués conjurat amb els seus pensaments. T'ha passat alguna vegada de pensar en alguna persona i trobar-te-la en un lloc inesperat?

En Josep li explica la història més curta que ha sentit mai: “Hi havia una vegada un gos i un gat, i aquest conte s'ha acabat” (pàgina 71). Prova d'escriure tu un conte curtíssim, que no tingui més 50 paraules.

Capítol 16

La protagonista escriu en una llibreta “una mena de diari” on apunta les coses que li passen (pàgina 76). Tu has escrit un diari personal, en alguna època de la teva vida?

Capítol 17

“Les persones diem molt més del que diem amb les paraules. Amb les orelles, escolto les paraules. I amb el cor, escolto les històries que s’amaguen darrere les paraules” (pàgina 77). Creus que tu saps escoltar amb el cor? Pensa en alguna vegada que hagi pogut desxifrar la història que s’amagava darrere d’unes paraules.

“Tots els llibres que es compren són un desig” (pàgina 77). A qui t’agradaria regalar un llibre? Quin llibre seria i quin desig contindria aquest regal?

En Josep diu que “sempre ens arriben els llibres que ens han d’arribar” (pàgina 79). Recordes algun llibre que t’hagi arribat (perquè te l’ha recomanat algú, te l’han regalat, t’han obligat a llegir-lo...) i hagi pensat que t’havia arribat en el moment que et convenia?

“Cada llibre explica una història diferent a cada lector. Cadascú hi trobarà sempre allò que necessita” (pàgina 79). Pensa en un llibre que hagi llegit i digues què hi has trobat.

Capítol 18

Per què creus que en Naük li diu “Ventafocs”, a la pàgina 87? Coneixes el conte de la Ventafocs?

Capítol 19

La protagonista diu que, amb en Naük, pot mostrar-se tal i com és, sense haver d’aparentar ni demostrar res (pàgina 94). Hi ha algú amb qui et sentis així, tu? Algú amb qui sentis que pots mostrar-te tal i com ets de debò? Com et fa sentir això?

Capítol 20

Alguna vegada has vist un nadó de pocs dies? Quina impressió t'ha fet? La protagonista diu que el seu germà Biel, quan acaba de néixer, és "esquifit i lleig i arrugat i sembla més un alienígena que una persona" (pàgina 96). Descriu el nadó més petit que hagi vist mai.

Capítol 21

Alguna vegada has tingut la sensació que coneixies des de sempre a una persona que en realitat fa poc que coneixes?

Capítol 22

La protagonista pensa en escriure les històries que li explica en Josep, que en Naük les il·lustri i es publiquin en un llibre. Tu quin projecte o quin negoci voldries emprendre?

Capítol 23

Al llarg de la novel·la, la protagonista ha canviat d'opinió respecte a la Natàlia (pàgina 104). Hi ha alguna persona que no suportessis i que hagi acabat per caure't bé?

Capítol 24

La protagonista es mostra convençuda que la seva història amb en Naük continuarà, encara que no sap com (pàgina 105). Escriu un capítol més per a aquesta novel·la, explicant què passa entre en Naük i la protagonista després de l'estiu.

3. DESPRÉS DE LA LECTURA

- T'ha agradat alguna cosa d'aquesta novel·la?
- Hi ha alguna cosa que no t'hagi agradat d'aquest llibre?
- Hi ha alguna cosa que t'ha desconcertat? Que no hagi entès?
- Hi ha connexions amb altres llibres, pel·lícules o sèries... que has llegit o vist? Coses que es repeteixen o que no és el primer cop que trobes?
- En les preguntes de l'apartat "Abans de la lectura", et preguntàvem quina mena de llibre pensaves que seria abans de llegir-lo. Ara que ja l'has llegit, és el que t'havies imaginat?
- Si l'escriptora et preguntés què pot millorar del llibre, què li diries?
- Hi ha alguna cosa de les quals parla el llibre que t'hagi passat a tu?
- El recomanaries a algú? Per què?
- Amb quin personatge del llibre t'identifiques més i per què?
- Com es diu la protagonista de la història? [...] Sí, és una pregunta trampa: el seu nom no apareix en tota la novel·la. Per què creus que no se'n diu el nom?

Índex

Introducció	pàg. 1
Fitxa del llibre	pàg. 1
Sinopsi	pàg. 2
L'autora	pàg. 2
1. Abans de la lectura	pàg. 3
2. Durant la lectura	pàg. 4
3. Després de la lectura	pàg. 15